

Havna- og samferðsluviðurskipti Sandoyinga

Fiskivinnuhavnir eiga at vera tiknar fram um ferjulegur

tí má Kirkjubø-ferjulegan ikki nerva iløgur í havnabygging í Sandoyinni!

Føroyingurin hevur sum fiskari stóran tørv á góðum havnarviðurskiptum, og oyggjaland okkara má sambindast við góðum samferðsluviðurskiptum. So langt eru vit helst øll samd. Okkara høvuðsvinna setir stór krøv til havnaløgur (fiskaríhavnir og útróðrarhavnir), men samstundis krevur alt okkara vinnulív, og vit flest øll, sum ferðast, at ferða- og flutningsmøguleikarnir eru góðir og álitandi. Hetta ræður eisini her í Sandoyar valdømi ella Sandoyar sýslu.

Sjálvur havi eg ta grundstøðu, at sandoyingar og skúvoyingar liva ikki av at flyta hvønn annan til Havnar og aftur, tó tað er neyðugt, at hesin ferða- og flutningsmøguleiki er góður og betri, enn hann er í dag. Harafturímið livir ein hópur av fólkinum her — eins og í øllum Føroyum — av fiskivinnuni, men vit her á oynni eiga enn onga tryggja fiskivinnuhavn. Á Sandi er komið ávegis, í Skopun eru royndir gjørdar, í Skálavík er bert byrjað, men eingin av hesum havnum er hóskilg, nútímans fiskivinnuhavn fyrri okkara høvuðsvinnu. Er tí her størsti tørvurin.

Grundstøðlar føroyska samfelagsins, fiskimenn okkara, hava rætt til hóskilgilar umstøður eisini her í Sandoyinni, og vit eiga ikki at helma í, fyrr enn vit kunnu siga við okkara fiskiflota, at teim er fingin trygg havn her í oynni. Tað er fortreyt fyrri trivnaði.

Verandi Føroya landsstýri — sitandi samgonga — hevur sett sær fyrri at bota um flutnings- og ferðamøguleikar okkara við at fremja gomul ynskir sandoyinga, ferjulegu og ferjusamband Kirkjubø-Skopun. Eg kann einki ilt orð siga um tað sum so. Men tá ein hoyrir frá landsfundi samgonguflokka, at nú vera ikki fleiri iløgur gjørdar her fyrribils, tí vit fáa ferjulegu í Kirkjubø, so hevur ein bæði rætt og skyldu til at steðga á og spyrja. »ER

TAÐ SO, TIT HUGSA?» So er valla rætt prioriterað, tí skal okkara fiskiflota torva langa tíð fram, fyrri at vit kunnu koma lættari og kanska skjótari til Havnar, so má prioriterast um aftur.

Men kanska kunnu vit halda hesar útyggingar atskyldar, hóast peningakassin stórt sæð er tann sami, føroyski landskassin. Undir øllum umstøðum eiga vit at umhugsa, hvat vit kunnu fáa burtur úr stórum iløgum, og ansa at vit ikki missa meira fyrri minni. Vit hava bæði rætt og skyldu til at umhugsa, meta um, tjakast um — ja, enn og vera ósamd um slík stórmál, uttan at tað eigur at vera misnýtt til persónligar útspillingar í bløðunum, óansæð um persónarnir eita Viggo ella Hákon.

Eg haldi, tað var púra óneyðugt hjá Dagblaðnum at koma við alskyns brigsli í samband við hetta evnið, bert tí framferdu áskoðarnirnar í Sosialinum ikki hóðaðu blaðstjóra Dagblaðsins, sum hesa ferð avdúkaði sitt hjálparloysi, tá hann ikki fékk kristna navn eystanmann okkara. Útspilling, illgiting og at seta mann móti manni, bygd móti bygd, flokk móti flokki og kanska oyggj móti oyggj gagnar ongum, men at umhugsa, kann, seta seg inn í og sakliga viðgera tað, sum liggur aftanfyrri ymiskar støðutakanir, kann kanska føra til eina felagsstøðu.

Sum bygdarráðsformaður á Sandi kom mær í bði at ferðast til Danmark í vikuni saman við øðrum umboðum fyrri kommunur, landsstýrið, landsverkfrøðing og projekterandi verkfrøðingar. Hóast eg var nakað í døpurhuga av orrustuni um hetta mál, so tók eg av, og havi verið á Dansk Hydraulisk Institut, sum er knýtt at »Akademiet for de tekniske videnskaber« í Danmark. Her var bygt modell av landslagnum við Árnanes og Hólmin í Kirkjubø í málstødd 1:40.

Óneyðugt er at koma við longri tekniskari frágreiðing, tí eg eri ikki teknikari, og eg skilti verri enn so alt, eg hoyrði og sá, og vit vita, at tað er neyðugt at taka slíkar model-royndir við nakað av fyrivarni. Men stutt kann vera sagt frá, at donsku og føroysku verkfrøðingarnir komu til ta niðurstøðu, at góður móguleiki er fyrri at gerða hóskiliga havn í Kirkjubø millum Árnanes og Hólmin fyrri einar 15—30 mill. krónur. Hendan havn verður mett at bliva trygg leiga fyrri ferju av støddini Ternan ella Sam og metist at hava góðar móguleikar fyrri, at ferjan kann hava heimstað (náttarlegu) har, og vera innsiglingarmøguleikarnir eisini í »sjaski« av sovæl landsynningi sum útsynningi mettir at bliva góðir. Harumframt kann hendan havnarbygging útvega fólkinum í Velbastað-Kirkjubø kommunu hóskilgan bátahyl.

Undir ferðini havi eg havt høvi til at skifta orð við lögmann og avvarandi landstýrismann, sum — havi eg skilt teir rætt — siga, at hetta mál er eitt landsmál burtuav eins og tunnillsgerðirnar í Suðuroy, Eysturoy og Norðoyggjum ella brúgvín um Streymin ella tipping av Haraldssundi, og kemur hendan iløga ikki at nerva okkum í Sandoyar valdømi meira enn aðrar føroyingar eins og áður nevndu samferðslubyggingar.

Við hesum skilji eg, at neyðugar iløgur í havnir í Kirkjubø og Skúvoy til frama fyrri fiskari, idna og aðrar vinnugreinar ikki skulu verða nervaðar í nakran størri mun av ferjuleguni í Kirkjubø. Ella sagt við øðrum orðum, at komandi ferjulega í Kirkjubø ikki skal nerva okkara iløgur meira enn Trøllanestunnilin ger tað.

Eg meti avgjørt, at beinleiðis, støðugt, álitandi ferjusamband Skopun-Kirkjubø verður bati fyrri dagliga vøru- og fólkaflutningin, sjálvt um

tungi flutningurin og flakavirkini við út- og innflutningi mest vera bundnir at farmaskipunum og størstu ferjum okkara, sum idag sigla til Sands og hava rimiligar móguleikar við Sands havn. Eg meti eisini, at vit fáa góðan bata, sjálvt um so sjúkraflutningurin, sum var eitt høvuðsendamál at nøktta við hesum sambandi, kemur at vera nøkttaður at komandi »Tyrlu« yvir tann gjørd tyrlu-pallin í Skopun. Vøru- og ferðafólkaflutningurin millum Meginokið og Sandoyinna er ikki nóg góður, sum er, og krøvini eru vørðin og verða støðugt størri, so vit eiga ikki at vera ímóti, tá landsmyndugleikarnir nú vilja fremja bata.

Fyrri meg er høvuðsfyrirteytin, at neyðugar havna-útyggingar í Sandoy og Skúvoy ikki seinkast ella nervast í nakran serligan mun av hesi iløgu í Kirkjubø. Tað vildi veri drepandi fyrri okkara unga og viðkvama fiskiflota og fiskiindnaðarvirksemi, um ikki hóskilgar og móguligar havnarverða útygðar, og at siga við skálviksingar, at har skal eingin havn útyggjast, er tað sama sum at biðja teir byrja ella halda áfram við at avtofta Skálavík.

Útygging við ferjulegu í Kirkjubø eigur at fara fram í tóttum samráð við Kirkjubø-Velbastað kommunu og við ansni fyrri virðum, sum bøgvasdi fólkið har eigur og nýtir,

umframt at alt eigur at vera gjørt við størstu virðing og ansni fyrri teim fornminnum og tí kulturskatti, sum vit allir føroyingar eiga í Kirkjubø.

Gamla, forna siglingarleið føroyinga var millum Streymoyinna og Sandoyinna: Kirkjubø-Skopun. Tá vit hava fingið hetta samband, so verður nærliggjandi aftur at hugsa um sambandið millum Sandoyinna og Suðuroyinna, sum kundi gingið imillum Sand og Sandvík (ella Hvalba). Sögan endurtekur seg so ofta — okkara forfedrar vøru royndir menn.

Birgir Mohr
Sandi

Agnar ferjumaður

»Eitt av arbeidum mínum er at hava samfelagshjólina malandi...«

Hetta var ein av viðmerkum Agnar Nielsen's, tingskrivara Sambandsflokksins í samband við, at hann var avdúkaður í at taka upp á seg verkfalsrakt arbeiði.

Eitt er, at maður kemur so fyrri at gera nakað skeivt og síðani er harmur um tað og kanska biður um fyrirgeving.

Annað er at gera nakað skeivt og samstundis er erpin av tí.

Ja, enn tá kennir tað á sær sum eina samfelagsábyrgd at átaka sær arbeiði sum aðrir á fult lógligan hátt hava lagt frá sær, tí verkfall er.

Spell, Agnar-ferjumaður, at tú var avdúkaður so skjótt. Og sig so skomm-in! Ikki minni! Góði Óli í Áarstovu. Handan um kavarann sum var sokkin so djúpt, var góð. Eg eri bangin fyrri, at

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyrri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.

Higartil hava teir vilja havt hjólina at steðga, ella helst at mala øvugta vegin.

vestmenningur

tað vera fleiri av sambandstingmonnum enn Agnar, sum megu leita sær kavaraklæðir fram valdagin. Tá vera tit nógvir ið søkka. Og tað verður djúpt.

P. S. Tað var fyrri at hava samfelagshjólina malandi, segði Agnar. Nær hevur tað verið sambandsins uppgáva?